

זה הדדריך

زوهدريخ ZO HADEREKH

גיליון 49, 12 בדצמבר 2012

בחסות עיני: מפריטים את הרכבת

בתיאום עם ממשלת הליכוד, הדיח עופר עיני (העבודה) את ועד עובדי הרכבת, ומאפשר את מכירת החברה לבעלי ההון

להכלילם במסגרת ההסכם הקיבוצי, חרף העובדה כי מדיניותה המוצהרת – אשר רחוקה מאוד מפעולותיה במציאות – דורשת את ביטולה המלא של ההעסקה באמצעות חברות כוח אדם.

עוד נקבע בהסכם כי 70% מתחזוקת הקרונות תיעשה בידי עובדי התחזוקה של הרכבת, והיתר יוצאו למיקור חוץ ויתבצעו בחברה פרטית. כמו כן הוסכם כי כל עבודת הנהיגה ותפעול המתקנים של מערך המטענים תיעשה בידי עובדי הרכבת בלבד. אולם הממשלה מצידה החליטה כבר להקים חברה-בת למטענים, מתוך כוונה להפריטה בהמשך. ההסתדרות לא הביעה את התנגדותה לצעד זה.

להיאבק בהפרטה

סיעת חד"ש בהסתדרות התייצבה להגנת עובדי הרכבת, והיא קוראת, הן כשהייתה חלק מהנהגת ההסתדרות והן בשנותיה באופוזיציה, לשינוי מן היסוד ביחסה של ההסתדרות כלפי ההפרטה: לא השלמה עם מדיניות הרסנית זו, אלא שלילתה. זאת

לעומת הנהגת ההסתדרות – לה שותפות סיעות העבודה, הליכוד, ש"ס ומרצ – אשר מיישרת קו עם ממשלת ההפרטה. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, אבי ניסנקורן, נאמנו של עופר עיני, טען כצפוי, כי ההסכם שנחתם "מחזק את העבודה המאורגנת ברכבת ואת ביטחונם התעסוקתי של העובדים". לדבריו, "חשיבות ההסכם היא בכך שעבודת התחזוקה תישאר בידי עובדי הרכבת ברובה המוחלט".

במילים אחרות, לדעתו של נציג ההסתדרות, 30% הפרטה של התחזוקה והקמת חברת מטענים, כדי להפריט אותה בהמשך – אינם מעניינה של ההסתדרות. אך עובדי הרכבת צריכים להיות מהתחייבותו של עו"ד ניסנקורן: "ההסתדרות תמשיך ותלווה את עובדי הרכבת ותהיה המגן שלהם". הדחת ועד העובדים, שיתוף פעולה עם הממשלה וקידום הפרטה – מי צריך מלווים כאלה ומגינים כאלה?

הידיעה לא זכתה לכל התייחסות בעיתונות היומית, אבל מדובר בחדשה קשה עבור העובדים בכלל, ועבור עובדי הרכבת בפרט: ההסתדרות הסכימה להפרטה החלקית של רכבת ישראל. האחראי העיקרי לכך – יו"ר ההסתדרות, **עופר עיני**, שהוא חבר מפלגת העבודה, ופטרונה הפוליטי של **שלי יחימוביץ'**, יו"ר המפלגה.

ההסתדרות חתמה ב-6.12, בשעת לילה מאוחרת, על הסכם עבודה קיבוצי מרחיק לכת ברכבת. זאת, בניגוד לדעתה של יו"ר הוועד, גילה ארעזי, אשר הודחה בידי עיני. בדומה לנמלים, אשר גם לגביהם הסכימה ההסתדרות בעבר לתהליכי הפרטה, גם הפעם מוכנים במשרד האוצר בשלב ראשון להעניק תוספות שכר מפליגות לעובדים, ובלבד שההפרטה תעבור בצורה חלקה.

מלכודת דבש

על פי ההסכם הקיבוצי שנחתם, יקבלו כל עובדי הרכבת "מענק חתימה" בסך 12 אלף שקלים ותוספת שכר

של כ-20%. בנוסף, העובדים יהיו זכאים לתוספות שכר שייקבעו במגזר הציבורי. מעניין שכדי לפתות את עובדי הרכבת להסכים להפרטה, מוכנה הממשלה להעניק תוספות שכר נדיבות. אך האוצר אינו מוכן כלל וכלל להיענות לדרישות דומות שמעלות האחיות השוכחות.

עוד הוסכם בין ההסתדרות לממשלה, כי יושוו תנאיהם של עובדי דור ב' ברכבת לתנאיהם של עובדי דור א', וכי עובדים המועסקים כיום בחוזים אישיים – ייכללו בהסכם הקיבוצי. בין העובדים האלה: עובדים תפעוליים, עובדי מוקד התמיכה, טכנאי השטח באגף המחשוב, המתדלקים והקופאיות.

יחד עם זאת, בהסכם לא נאמר דבר על מאות עובדי הניקיון של הרכבת, רובם עולים חדשים, אשר מועסקים כיום באמצעות חברה קבלנית. ההסתדרות לא דרשה

דברים בשם אומרם

ש"ס: יום עסל...

"אנחנו מייצגים את אלה שאין להם. לעוני אין כיפה, צבע או דת. החזקנו אצבעות למחאה החברתית, כשפינו אותם נשאר רק החלשים. אנחנו הכתובת היחידה לחלשים".
(אריה דרעי, מנהיג ש"ס, "ישראל היום", 3.12)

...ויום בסל

"לאחר הבחירות, הייתי רוצה להתמנות לשר האוצר לידו של שר האוצר ד"ר יובל שטייניץ, כדי שנוכל להמשיך במדיניות הכלכלית הנכונה של הממשלה".
(יצחק כהן, סגן שר האוצר, ש"ס, גל"צ, 4.12)

החטא הקדמון, נוסח הליכוד (1)

"דרכה השמאלנית של יחידותי, שכזכור הצהירה בעבר שהצביעה לחד"ש, הביאה למדיניות של ויתורים ללא כל תמורה והם אלו שהביאו את ישראל לבוץ המדיני, ובעקבות ההתנתקות גם לבוץ הביטחוני".
(דובר הליכוד, "וואלה", 30.11)

החטא הקדמון, נוסח הליכוד (2)

"הרשימה השמאלנית, הקיצונית של מפלגת העבודה משקפת את היושבת-ראש יחידותי שהצביעה לחד"ש. זו רשימת שמאל קיצוני שתמכה בהתלהבות בהתנתקות, שהעלתה את חמאס בעזה ועכשיו עלולה להביא את עזה לתוך ירושלים ולמבואות פתח תקווה".
(דובר הליכוד, Ynet, 1.12)

קשה להשגה

"אובמה שמע ממני שאני נוסע לארץ, ושאל אם אפגוש את ביבי. אמרתי שהאמת היא שהלווח שלי לגמרי מלא".
(חיים סבן, בעל הון, "ידיעות אחרונות", 30.11)

ביבי אמר: "חגיגה לדמוקרטיה"

"המשימה: לבדוק האם אפשר לקנות בכסף מושב בבית הנבחרים של מדינת ישראל. צוות תחקירני 7 ימים יצר עבור הפריימריז מועמד פיקטיבי בשם 'דני סומך'. במשך שבועות נפגשו ה-'מועמד' לכנסת ו-'צוות המטה' שלו עם אנשי שטח פוליטיים, קבלני קולות ומאכערים למיניהם. הממצאים: אידיאולוגיה? ניסיון? מנהיגות? כריזמה? כמעט אף אחד לא התעמק במצע של המועמד המדומה. לעומת זאת, מהר מאוד סגרנו דיילים פוליטיים אפולוויים והכנסנו את 'דני סומך' לרשימת המומלצים. והשיא: בזו אחר זו נרקמו סביב ה-'מועמד' עסקאות של תן כסף – קבל קולות. אחת מהן תומחרה ב-100 שקל לכל קול. וזו הייתה רק ההתחלה".
(כתבת תחקיר ב"ידיעות אחרונות", 30.11)

בעל הדעה על בעלי המאה

"טייקונים אינם דבר רע, זו תופעה מאוד טובה. אם לא יהיו עשירים – יהיו יותר עניים, כי הם מספקים מקומות עבודה. התמקדות ציבורית של הביקורת לא צריכה להיות במי שהם בעלי ההון".

(יוסף שפירא, מבקר המדינה, "ידיעות אחרונות", 2.12)

ככה זה בין חברים (1)

"אני מקווה שהשיקולים הם לא עדתיים. שלי יחידותי מוצאה 12 איש שבמקרה הם אשכנזים וטובים יותר. כמעט 70 אחוזים מהאנשים שלי לא מזרחיים, אבל זה מה שיש להם להציע".

(ח"כ עמיר פרץ, ביום הפריימריז במפלגת העבודה, Ynet, 29.11)

ככה זה בין חברים (2)

"מחנה השלום הישראלי רגיל שמנסים להשתיק אותו מימין. הוא לא רגיל שזה בא מתוך מפלגת העבודה".

(יריב אופנהיימר, מזכ"ל שלום עכשיו, ביום הפריימריז במפלגת העבודה, Ynet, 29.11)

דרוש מו"מ לשלום בתוך מפלגת העבודה

"אני מקווה להיפגש עם שלי יחידותי בקרוב, כדי שנוכל ללבן את העניין, ואני מקווה להצליח ולשכנע אותה כי השלום הוא נכס אלקטוראלי ולא נטל אלקטוראלי".

(ח"כ עמיר פרץ, מפלגת העבודה, לפני שעבר לתנועה בראשות ציפי לבני, "ישראל היום", 3.12)

על הסכנות שברשתות החברתיות

"נשים יקרות, הסרטון הזה מיועד לכן בלבד. הסיבה לפרידות נעוצה ברשתות החברתיות. תארו לעצמכן, אישה שהתחתנה עם גבר אוהב, שהיא נחמדה בעיניו, ופתאום הוא רואה ברשת החברתית, בגוגל פלוס, או בפייסבוק, אישה יותר יפה מאשתו שמציעה לו חברות. ומתחילה לדבר איתו על ענייני דיומא, ופתאום הוא אומר 'תראה, יש אישה יותר יפה מאשתי'. באופן טבעי האהבה שלו לאשתו יורדת. בתי הדין מלאים במקרים רבים של פרידות, והסיבה נעוצה בזה שהבעל פשוט משוטט ברשתות החברתיות".

(הרב יגאל כהן, ראש בית המדרש המרכזי "ביע אומר" בבני ברק, בהרצאתו שהועלתה ליוטיוב, 3.12)

מעוניינת/ לקבל את "זו הדרך" לביתך בדואר, מדי שבוע, וללא תשלום?

שלחו שם וכתובת אל: info@maki.org.il

תרומות לפקודת מק"י יתקבלו בברכה – ת"ד 26205, תל-אביב, מיקוד 61261

ארה"ב וישראל: התקווה למשיח

מאת תמר גוז'נסקי

מסורת היא של החוגים הציוניים בקרב שוחרי השלום בישראל, להשליך את יהבם על הלחץ שיפעיל (כאשר יפעיל) נשיא ארה"ב על ממשלת ישראל לא רק לנהל משא-ומתן, אלא אפילו לסגת מהשטחים הכבושים ולהגיע להסכם שבמסגרתו תקום מדינה פלסטינית עצמאית. אומנם, נשיאים אמריקאים רבים באו והלכו מבלי שמילאו את הציפיות האלה, אך התקווה למשיח שיגיע מעבר לים חיה ובוועת.

אני זוכרת דיון פומבי, במהלכו בהיתי כלא-מאמינה באחת מראשי מרצ, אשר ניסתה לשכנע את המאזינים, כי "מפת הדרכים" (זו שהגה בוש ב-2002 ואימץ אריאל שרון) היא תוכנית שראוי לתמוך בה, כי הנה היא ביקרה בווישינגטון ושמעה זאת ישירות מראשי הממשל. כזכור, תאריך התפוגה של "מפת הדרכים", שלא שינתה דבר, היה 2005...

ההצבעה לגבי בקשתה של פלסטין לקבל מעמד של מדינה משקיפה שבה והוכיחה, כי הנשיא אובמה מסתכן בידועין בביקורת בינלאומית, ובלבד שהידידה המתנחלת לא תישאר לבדה בעצרת האו"ם. וכאילו לא די בהצבעה נגד הבקשה, נציגתו של אובמה באו"ם גם דקלמה את שורות המחץ של דף המסרים של נתניהו: הפלסטינים נוקטים "צעדים חד-צדדיים", וההכרה היא "סכנה לתהליך השלום".

אני מציעה לכל משליכי יהבם על ממשל אמריקאי לנסות להיזכר במלחמות שישראל יזמה וניהלה מאז 1967, ולשאל עצמם: לאיזו מהן התנגד אי-פעם ממשל אמריקאי? והאם קרתה מלחמה כזאת, שלאחריה ארה"ב לא הזדרזה להגדיל את סיוע הצבאי וגם "למלא את המחסנים שהתרוקנו"?

במהלך מערכת הבחירות האחרונה לנשיאות ארה"ב, נשמעה שוב ושוב הטענה, כי אובמה התיירא מפני השפעתו של הלווי הפרו-ישראלי על ההצבעה של האזרחים היהודים. אך טענה זו, שבעיני נראתה תמיד מוגזמת, נמוגה כעת, לאחר הבחירות, כאשר אובמה כבר נבחר להיות נשיא.

מבלי להתעלם ממשקלן של שאלות פנים-אמריקאיות, הבסיס לשיתוף הפעולה הצבאי והמדיני המעמיק והולך בין ארה"ב לישראל אינו התחרות בין הדמוקרטים לרפובליקאים על הבחור היהודי, וגם לא "הערכים המשותפים" שבתנ"ך, אלא החשבון הקר של חוגי ההון-שלטון בשתי המדינות.

הסיוע הצבאי האמריקאי העצום שמקבלת ישראל (שאינן לו דוגמא יחסית לגודל אוכלוסייתה), שהגיע בשנים האחרונות ל-3 מיליארד שקל בשנה; שיתוף הפעולה המודיעיני; המתהדק בפיתוח טכנולוגיות צבאיות; קיומם של בסיסים צבאיים אמריקאיים בישראל והפיכת חיפה לנמל העיקרי של הצי הישראלי; שיתוף הפעולה המודיעיני; האימונים הצבאיים המשותפים – כל אלה מניבים פירות כלכליים ומדיניים למסד הכלכלי והפוליטי בשני הצדדים.

ב-1981 חתמו ארה"ב וישראל על הסכם אסטרטגי, ובשנת 1982 העניק ממשל ארה"ב לישראל את המעמד הייחודי של בעלת ברית חשובה שאינה נמנית עם חברות נאט"ו. מגובה בהסכמים אלה, ממשלות ישראל הפכו את השטחים הכבושים ואת שטח לבנון לשדה ניסויים פעיל של כלי נשק אמריקאיים וישראליים, אותם אפשר אחר-כך לשווק כמי שעמדו במבחן ממשי של מלחמה.

לא במקרה עקב נציג של צבא ארה"ב מקרוב אחר הביצועים של "כיפת ברזל", שבפיתוחה השקיע ארה"ב כסף רב. כך יצאו נשכרות משיתוף הפעולה תעשיות הנשק, המעקב והפיקוח של שתי המדינות.

אך החשבון אינו כלכלי בלבד. בשום אזור בעולם, שבו ארה"ב פועלת בהתמדה לשמירת ההגמוניה הכלכלית והמדינית שלה, אין למסד האמריקאי שותף כה אמין כמו ישראל, הדומה לה במעמדו, בנאמנותו וביכולותיו הטכניות.

במדינות רבות, ששליטיהן משתפים פעולה עם ארה"ב, ישנה התנגדות פנימית רבה לשותפות זו. לכן ארה"ב חייבת להיות ערוכה בכל עת, שמא במדינה מהמדינות האלה יחול מהפך פוליטי שיסכן את מעמדה באזור. כך קרה לאחרונה באביב הערבי, כאשר בלחץ ההמונים הוחלף השלטון בכמה מדינות ערביות, וכך קרה בעשורים האחרונים בכמה מדינות באמריקה הלטינית. וכאשר מתרחש מהפך כזה, ארה"ב צריכה להשקיע מחדש מאמצים בטיפוח שיתוף הפעולה עם השליט החדש (דוגמת הנשיא מורסי במצרים).

הרווח המדיני של ישראל הרשמית ממעמדה כבסיס צבאי וכשותף בכיר הוא – הצלחת ארה"ב לאלף את מרבית המדינות הערביות באזור (בשוחד, באיומים או בכיבוש ישיר), וגם את מדינות אירופה, להשלים בפועל עם הכיבוש הישראלי, עם ההתנחלויות ועם חומת ההפרדה, ומכאן – עם החיסול הזוחל של זכותו של העם הפלסטיני לעצמאות ולחירות. נכון, מדי פעם מתפרסמת תוכנית שלום כזאת או אחרת, אך הממשל של ארה"ב דואג, שכל תוכנית כזאת תישאר אות מתה.

שיתוף הפעולה האמריקאי-ישראלי גובה מאזרחי ישראל עצמם מחיר כבד ביותר: מלחמות חוזרות ונישנות; גידול ההוצאות הצבאיות על חשבון ההוצאות האזרחיות; חיזוק ההון שבשלטון; הבניית הצעירים כחיילי כיבוש; כרסום גובר בחירויות הדמוקרטיה; אפליה וגזענות ממוסדות; ובקיצור – "הליכוד ביתנו" כמפלגת שלטון ראשית.

עתידה של ישראל טמון, אפוא, בהיבט החשוב של הריאליזם המדיני, שחד"ש מצטיינת בו עשרות שנים: הידידות עם ארה"ב אינה אלא חיבוק דוב הרסני, המסכן את ביטחון ישראל ואת שלום אזרחיה, המרחיק את השלום, והעלול להניב כבר באביב הבא, כפי שהתחייב נתניהו, את ההרפתקה המלחמתית הנוראה מכל מה שהיה בעבר.

טביעת אצבע של פגיעה בזכויות

עובדי עיריית קלנסווה יצאו למאבק נגד שעון הנוכחות הביומטרי

מאת אורי וולטמן

היועצת המשפטית של מרחב המשולש הדרומי של ההסתדרות, עו"ד מור סטולר, ליוותה את העובדים במאבקם. סטולר, שהיא חברת סיעת חד"ש בבינה, אמרה כי בדיון שהתקיים בבית המשפט, התחייבה העירייה כי שעון הנוכחות אינו שומר את טביעת האצבע המלאה, אלא רק מקדד שבע נקודות על-גבי האצבע, בצורה שאינה מאפשרת את שיחזור טביעת האצבע המלאה.

לדבריה, טענת העירייה מצויה כעת בבדיקה אצל מומחים של ההסתדרות, ולאחר שתתקבל חוות הדעת הטכנית – יתחדש הדיון בבית הדין.

שוחחנו על המאבק בשעון הנוכחות הביומטרי ובהלנת שכר העובדים עם **עאידה ראס**, יו"ר ועד עובדי עיריית קלנסווה, ועובדת סוציאלית במקצועה.

האם העובדים חששו שמא יותרו ללא משכורת תקופת זמן ארוכה?

ידענו שאת המשכורות חייבים לשלם, וידעו גם שנגיע לבית הדין. רוב גדול מקרב העובדים לא התכופף מול האימים של העירייה, והתעקש להמשיך במאבק נגד השעון הביומטרי. שניים מהעובדים – שהם מפרנסים יחידים למשפחות גדולות – חששו לפרנסתם, והסכימו להחתים נוכחות בטביעת אצבע, אולם היתר לא נרתעו.

כיצד הגיב הציבור בקלנסווה לעיצומים?

קיבלנו תמיכה רבה מהאנשים בקהילה, שראו כי מדובר במאבק צודק. חלק מהתושבים ניסו לתווך בינינו לבין העירייה, במטרה להגיע להסדר.

ועד ההורים ביישוב נוכח כי העיצומים של אנשי התחזוקה והשרתים גורמים להזנחה בבתי הספר. בתגובה, הכריזו ההורים על שביתה בת יום אחד בכל בתי הספר היסודיים וחטיבות הביניים, במחאה על מדיניות העירייה ובתמיכה במאבקם של העובדים.

אנחנו חשבנו שהעירייה תעשה שמיניות באוויר כדי לפתור את המחלוקת במשא-ומתן, עוד לפני השביתה. אבל הסתבר שגם השביתה לא הובילה עד כה להגמשת עמדותיה, ותגובתה הייתה – לגייס מפרי שביתה מחוץ לקלנסווה, אשר ניקו את בתי הספר במשך יומיים.

ציבורי עובדים אחרים, דוגמת הרופאים, לא נחלו הצלחה בבלימת שעונים ביומטריים. האם אתם אופטימיים לגבי סיכויי ההצלחה שלכם?

אנחנו יודעים שלמאבק שלנו יש אופי תקדימי, וזו אחת הסיבות מדוע אנחנו אופטימיים. אנחנו מתרגשים, אבל לא חוששים. אין לנו ספק שבתי הדין לא יתירו פגיעה בעובדים, בפרטיות שלהם ובזכויות שלהם.

"זה התחיל בחודש מאי. עיריית קלנסווה הורתה לעובדי החינוך בעירייה לחתום נוכחות בכניסה וביציאה מהעבודה, בעזרת טביעת אצבע בשעון נוכחות ביומטרי", מספר **ג'מיל אבו-ראס**, יו"ר מרחב המשולש הדרומי בהסתדרות וחבר סיעת חד"ש בבית נבחרת ההסתדרות (בינה).

"העירייה פנתה אל מנהלי בתי הספר, ואיימה: אם עובדי החינוך – המזכירות, הסייעות, השרתים – לא יתחילו להחתים נוכחות בעזרת שעון הנוכחות הביומטרי, במקום באמצעות כרטיס נוכחות, הם לא יקבלו משכורת", אמר.

ועד עובדי העירייה ביקש את התערבות אבו-ראס וההסתדרות, אשר החלו בהתכתבות ארוכה, שנמשכה חודשים. ההסתדרות הנחתה את העובדים שלא להיענות לדרישת העירייה, ורובם עמדו בלחצים, חרף העובדה שמדי חודש שלחה העירייה למנהלי בתי הספר מכתב, המאיים כי שכר העובדים יעוכב אם לא יחתמו.

לבסוף, העירייה מימשה את איומה. כמאה עובדי חינוך, אשר סירכו לחתום בטביעת אצבע, לא קיבלו את משכורת חודש אוקטובר. בתגובה, החליטו העובדים להתחיל בשיבושים ובעיצומים, שנמשכו עשרה ימים, עד שתביעת ההסתדרות נידונה בבית הדין האזורי לעבודה בת"א. בזמן השיבושים – לא קיבלו העובדים קהל ולא ענו לטלפונים. בנוסף, הם קיימו מספר אסיפות מחאה והפגנות מול העירייה.

לדברי אבו-ראס, החשש הוא מכך שהנתונים הביומטריים הנאספים יישמרו במאגר מידע שאינו בטוח. יודעים כבר בעבר מקרים בהם מאגרים כאלה נפרצו או דלפו לאינטרנט, לדוגמה – מאגרי מידע המכילים מספרי כרטיסי אשראי.

"אין כל קשר בין הטבעת אצבע לבין השכר, אשר צריך להיות משולם בכל מקרה. אין להתנות את השכר בהטבעת אצבע", קבע אבו-ראס. "הלנת השכר בלתי מתקבלת על הדעת. ואילו הדרישה להחתמת הנוכחות באמצעות טביעת אצבע פוגעת בפרטיות העובדים, ולא נקבלה".

חד"ש הגישה רשימת מועמדיה לכנסת

משלחת חד"ש הגישה לוועדת הבחירות המרכזית (6.12) את רשימת 120 מועמדי חד"ש לכנסת. בראש הרשימה: ח"כ מוחמד ברכה, יו"ר חד"ש; ח"כ חנא סוויד, יו"ר סיעת חד"ש; ח"כ דב חנין; ח"כ עפו אגבריה; הפעילה הפמיניסטית נבילה אספניולי ומזכיר חד"ש איימן עודה.

את הרשימה חותמים מזכ"ל מק"י, מוחמד נפאע; המשורר סמיה אלקאסם; ראש עיריית נצרת, ראמו ג'ראסי; ח"כ לשעבר תמר גוז'נסקי; המשורר מוחמד טאהא; ח"כ לשעבר עיסאם מחזול; יו"ר ועדת המעקב לשעבר, שאוקי חטיב; והפעילים הקומוניסטים הוותיקים סמירה ח'ורי ובנימין גונן.

אוסקר נימאייר – עמית, קומפניירו

האמן גרשון קניספל מספר על עבודתו המשותפת עם האדריכל הברזילאי הנודע אוסקר נימאייר, "פיקאסו של הבטון", אשר הלך לעולמו ב-5 בדצמבר

**מאת גרשון קניספל,
סאו פאולו, ברזיל**

שביקש לדעת פרטים על ההפיכה הצבאית שהתרחשה אז בברזיל, ומה עלה בגודל החברים. על יחסו לאנשים מעידה האמירה, בה הרבה להשתמש, ואשר כלולה בסדרת הדפסי רשת שביצענו יחד: "האדריכלות אינה הדבר החשוב ביותר; חשובים החיים, החברים ועולם אי-הצדק שעלינו לשנות". לאחר ששמע בצער על מאסר חבריו והעלמות כמה מהם, מלמל: "אם ה-'דופס' יחקרו אותי, אשיב להם ברורות: אני אדם זקן [הוא היה אז בן 57]. בגילי אין מחליפים דעות. לא תוכלו למנוע ממני להישאר קומוניסט".

נלוויתי לכל פגישותיו עם אבא חושי ואלמוגי לגבי פרויקט אוניברסיטת חיפה, ועם לוי אשכול לגבי הפרויקט "עיר הנגב". אולם התנכלותן של הממשלות ושל העיריות לפרויקטים שתכנן, כאשר במהלך ביצועם לא נשאר זכר לתכנון המקורי – גרמה לנימאייר למחוק אותם מרשימת עבודותיו. על המחיקה הודיע לרשויות בישראל באמצעות מכתבים, שהעברתי לבקשתו לרה"מ ולראש עיריית חיפה. היה זה מקרה יחיד של התנערות נימאייר מעבודות שתכנן. כך, נעלמה ישראל מרשימת המדינות בהן ניצבות עבודות של נימאייר: בניין העיתון "הומניטה" ומטה המפלגה הקומוניסטית בפריז; בית הוצאה לאור באיטליה; אזורי מגורים בברלין; אוניברסיטת אלג'יריה, ורבות אחרות.

ב-1999 הוזמנתי בדחיפות לסטודיו שלו. בשעה ארבע אחה"צ צלצל האינטרקום, ומיד לאחר מכן נכנס לסטודיו גבר גבה קומה, זקנו מלבין – פידל קסטרו, שחיבק את נימאייר ואותי, והדגיש את היות שלושתנו קומוניסטים. נימאייר, גם בגילו המתקדם, היה מעורב בחיים החברתיים והפוליטיים של ארצו. לפני עשור, קרא לבני עמו לתמוך בבחירות לנשיאות במועמד מטעם מפלגת הפועלים, לואיס אינאסיו דה סילבה (לולה). לפני שנתיים, קרא לתמוך במועמדותה של דילמה רוסף.

אזרחי ברזיל משוכנעים, כי יצירות האדריכלות שיצר נימאייר, אליהן הם מתייחסים כיצירות אמנות, יישארו לעד, וכי שמו ייזכר לנצח בתרבות האנושית.

ב-1958, בעת ששהיתי במינכן כאסיסטנט באקדמיה לאמנות, נתקבלה הזמנה להשתתף במכרז לעיצוב חזית בניין הטלוויזיה הראשון בברזיל. שם התחנה היה TV TUPI, על שמו של שבט אינדיאני מאזור סאו פאולו.

חרף העובדה שברזיל התברכה באמני-קיר מהמפורסמים בעולם, כמו קנדידו פורטיני ודי קבלקאנטי, לא רציתי להחמיץ הזדמנות. באמצעות הספרייה של האקדמיה, דליתי חומר על כלי הנגינה שהיו בשימוש האינדיאנים – טמבור וחליל, ועל הריתמיקה שמבטאת את שפת הגוף אצל הנשים. זכייתי במכרז תפסה אותי בהפתעה גמורה. ארזתי מזוודות והפלגתי לברזיל.

במהלך ההפלגה, קראתי מחדש את ספריו של ז'ורז' אמאדו – "דרכי רעב", "ים המוות" ו-"אביר התקווה", התיידדתי עם ברזילאים ועשיתי צעדים ראשונים בשפתם.

בהגיעי לברזיל, קיבלו את פני שניים: שאטו בריאן, היזם, ואוסקר נימאייר, שעליו הוטל לשפוט את ההצעות. בריאן הקשה: "מדוע דווקא אינדיאנים?!" השבתי, שהאינדיאנים סובלים יותר מהשחורים מרדיפות ומנישול, ומן הראוי לפצות את ילדי הארץ שתרבותם מושרשת עמוק יותר מהתרבות של כל יתר מרכיבי אוכלוסייתה המעורבת של ברזיל. חפצי, אמרתי, להקים יד לתרבות זו על פסגתה של עירכם הדינמית, וכך יתנשאו בגאווה לגובה של 7.5 מטר הטמבור והחליל וגם שפת הגוף של האינדיאנים.

נימאייר השיב בהתרגשות: "מוטו בם, מויטיסימו!" ("טוב מאוד, מצויין!"), וביקש ממני לבוא למשרדו בריז. מאז, דלתות משרדו נותרו פתוחות בפני. בהמשך, הקמנו את CPC - תנועת התרבות העממית, ושיתפנו פעולה במישור הרפורמות. הוא כלל אותי בצוותו ברבים מהפרויקטים שהזמינה אצלו ממשלת סאו פאולו.

נימאייר מעולם לא טס, וגם לביקורו האחרון בבירה ברזיליה, אותה תכנן, שהתקיים לפני כחודשיים והוא כמעט בן 105, הגיע במכונית. לנשיאה דילמה רוסף, שהציעה לו לטוס במסוק מעל לעירו, השיב: "אולי בפעם הבאה". ואכן, בשבוע שעבר הוטס ארונו בכבוד נשיאים, עטוף בדגל המדינה ובדגלה של המפלגה הקומוניסטית.

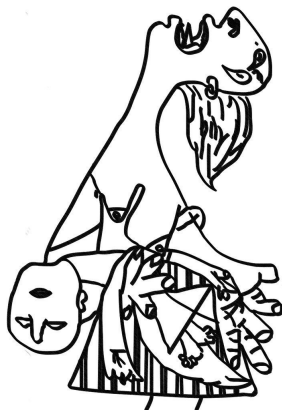
הוא היה קומוניסט עקבי, חבר ("קומפניירו"). בפברואר 1964, הפליג לפריז, ומשם לחיפה. לרשותו הועמדה סוויטה במלון דן בת"א, אותה הפך לסטודיו. במרס אותה שנה סייעה לי שגרירות ישראל להימלט מה-"דופס" (המשטרה החשאית בברזיל). מיד בהגיעי לארץ, פגשתי את נימאייר,

אבלים על לכתו וגאים במורשתו

המפלגה הקומוניסטית הברזילאית, בה היה נימאייר חבר מ-1945 ועד מותו, פרסמה הודעה בה תוארו התחנות בחייו, תרומתו לעולם האמנות, ומסירתו למעמד העובדים.

בהודעה מסופר כיצד, בוועידת המפלגה ב-1991, שהתקיימה על רקע קריסת ברית המועצות, היו חברים שהציעו לפרק את המפלגה. נימאייר ביקש אז את רשות הדיבור, ובנאומו קבע: "כל עוד יש סבל וניצול, ההחלטה שלנו היא להיות קומוניסטים".

עיקר הדו"ח עסק בתקיפת חיל האוויר, אשר גרמה למותם של 10 מבני משפחת דאלו בעיר עזה, ובהם נשים, ילדים

ושני אזרחים אחרים. חרף טענות צה"ל לפיהן באותו הזמן שני לוחמים, לא נמצא כל תיעוד של שמותיהם כחברים בזרועות הצבאיות של חמאס או של הג'יהאד האיסלאמי. נוסף על כך, ציינו כי אחד מבני המשפחה, שלפי ישראל עסק בפעילות טרור, היה למעשה קצין במשטרה הפלסטינית.

"גם אם לפי דיני המלחמה ניתן להגדיר שוטר כמטרה

צבאית לגיטימית לפגיעה, הרי שהסבירות הרבה לכך שמתקפה על בית מגורים תביא להרג המוני של אזרחים חפים מפשע, הפכה את הפעולה כולה ללא מידתית ולבלתי חוקית", נמסר בדו"ח.

לקריאת הדו"ח המלא: www.hrw.org/node/111886

שוב הורסים מסגד בדרום הר חברון

בשבוע שעבר הרסו כוחות צבא, זו הפעם השנייה, את המסגד של הכפר הפלסטיני מופקרא. ההריסה הראשונה התבצעה בנובמבר 2011. מופקרא הוא כפר מערות בדרום הר-חברון, באזור סי שבשליטה ישראלית מלאה, אינו מוכר ע"י רשויות התכנון של הצבא, ואין לגביו תוכנית מתאר. הכפר גם נמצא ב"שטח אש לא פעיל", הקרוי שטח אש 918.

בנייה לא ירוקה

מאת יוסי סגול

ככל שגוברת המודעות לענייני איכות הסביבה, כך יותר ויותר ארגונים ואנשים נרתמים לנושא. ההגנה על הסביבה הפסיקה כבר מזמן להיות טרנד של בודדים, וכיום רבים מנסים לקחת חלק במאמץ. בחובות ניתן למצוא מיכלי מחזור של בקבוקים; על מוצרים רבים מוטבעת תווית המעידה כי המוצר ידידותי לסביבה; ויש אף אימיילים שחתימתם מסתיימת בבקשה להדפיסם רק אם אין ברירה. כך נוהג האזרח הקטן. והממשלה? בעיקר עסוקה בבנייה, ולעזאזל השיקול הסביבתי. 3000 יחידות דיור, אשר אמורות להיבנות בשטח E1, שבין ירושלים להתנחלות מעלה אדומים, לא הולידו ולו סימן שאלה אחד בקרב אנשי הימין. גלעד ארדן, השר להגנת הסביבה, אשר באמת ובתמים עשה לא מעט למען נושאים ירוקים – ממלא פיו מים, ולא מבקש לבדוק כיצד תשפיע הבנייה על שטח האדמה הכבוש. שיקולים תכנוניים חשובים כגון תחבורה, תעסוקה וחינוך, פשוט לא קיימים מול השיקול העיקרי של הימין, שהוא – פגיעה בפלסטינים, המלווה בקבלת נזיפה מהעולם, כדי לחזק את תחושת הרדיפה.

הכיבוש והשליטה על הפלסטינים בגדה המערבית – הם דבר בלתי מוסרי ומזיק. ההתעלמות מבני האדם אשר חיים שם, מובילה להתעלמות גם מהאדמה עליה מנסים לשלוט. הסביבה הטבעית נפגעת, כאשר היא הופכת חפץ עליו נלחמים ואשר בו משתמשים ללא כל הפעלת שיקול דעת.

דו"ח חדש קובע:

ישראל ביצעה

פשעי מלחמה בעזה

הארגון הבינלאומי "משמר זכויות האדם", פרסם (7.12) בניו-יורק דו"ח מיוחד על אודות השלכות המבצע הרצחני "עמוד ענן" על תושבי רצועת עזה. מחברי המסמך הטיחו האשמות קשות בישראל, ומסרו כי הפרה את דיני המלחמה שבחוק הבינלאומי בימי הלחימה ברצועה.

שביתת האחיות:

בשבילן וגם בשבילנו

(המשך מעמוד 8)

שביתת האחיות זכתה בביטויי תמיכה רבים, ולוותה בהפגנות ברחבי הארץ. כ-200 סטודנטים מהחוג לסייעוד במכללה האקדמית עמק יזרעאל הפגינו בכניסה למכללה (5.12), ונשאו שלטים עליהם נכתב: "האחים לא עבדים". באותו היום הפגינו גם מאות אחיות ואחים בבית החולים בילינסון, במחאה על תנאי העסקתן ברפואה הציבורית. האחיות נשאו שלטים עם הכיתובים: "די לניצול" ו-"פתרון לאחיות עכשיו!"

ח"כ חנין: נתניהו הורס את הבריאות הציבורית

ח"כ דב חנין (חד"ש) גינה, במהלך מפגש עם פעילים בגליל (8.12), את איומי הממשלה לנקוט בצעדי ענישה נגד האחיות השוכחות: "שביתת האחיות היא מוצדקת לחלוטין. אבל במקום להקל על העומס הבלתי אפשרי שלהן באמצעות הכרה במקצוע כמועדרף והגדלה משמעותית במספר התקנים, הממשלה מציעה רק להגדיל את מספר המשמרות של האחיות שכבר במערכת. ממשלת נתניהו עושה הכול כדי להרוס את הבריאות הציבורית – קודם נלחמו ברופאים ובמתמחים, ועכשיו באחיות. את השלטון הנוכחי צריך להחליף לפני שיהרוס לחלוטין את הבריאות הציבורית."

תנדו": להיענות לדרישות האחיות

תנועת נשים דמוקרטיות בישראל (תנדו") הביעה את תמיכתה המלאה בשביתתן הצודקת של האחיות הנאבקות להעלאת שכרן, לשיפור תנאיי עבודתן ולהגדלת מספרן. בהודעה שפרסמה התנועה נכתב, כי המשבר המחריף בבתי החולים בפרט, ובשירותי הבריאות הציבוריים בכלל, מתבטא בירידה המתמשכת במספר האחיות ובשחיקת שכרן. חמור במיוחד משבר האחיות בבתי החולים בפריפריה. כמו במערכות מעמדיות קודמות, שבהן רוב המועסקים הן נשים (עובדות סוציאליות, מורות), הציבור ברובו המכריע תומך בשביתת האחיות. אך הממשלה, שהיו לה 4 מיליארד שקל לבזבז על מלחמה בעזה, מתעקשת לטעון שאין לה כסף למימון תוספת שכר לאחיות.

תנדו"י מדגישה, כי היענות ממשלת נתניהו לדרישותיהן הצודקות של האחיות היא הסיכוי לבלום את בריחת הנשים ממקצוע תובעני זה, ששכר היסוד בו הוא כמחצית שכר המינימום, ולהגדיל את מספר הלומדות והלומדים סיעוד.

צילום עטיפת באימבאיב: מיכאל רפפורט, על פי רעיון של גרישה בלוגר

יש עתיד לשירה!

מאת לילך ובר

המשורר הטוטאלי רומן באימבאיב מסכם את ניסיונו הפואטי - אחרי המוות - בשירה נועזת, מצחיקה עד כדי היסטריה ואנטי ממסדית בהווייתה

רומן באימבאיב הלך לעולמו לפני שנה. בדומה לאמנים רבים שפעילותם זכתה להדים ניכרים רק לאחר מותם, זה גם המקרה של באימבאיב.

בשבת (8.12) נפתחה בגלריית המדרשה לאמנות התערוכה "רומן", המוקדשת לדמותו החד-פעמית ולפעילותו עם קבוצת האמנים "קורדובה". אמנים אלו הרבו לבלות בחצר ביתו, אשר כונתה קורדובה, ואיתם יצר שני סרטים, לפני עשור. בתערוכה יוקרן סרט חדש שערכו חברי הקבוצה מחומרים גנוזים. זאת מתוך הוקרת זכרו ומתוך אהבה לכוח שבשיתוף הפעולה שהיטיב ליצור.

לאחרונה, ראה אור מקבץ כתביו, אשר כולל את שני ספרי השירה שהוציא בימי חייו, להיטים, תכתובת חד-צדדית עם שרים, וסקיצה לפואמה "מגן דוד", אשר כוללת שיר יחיד.

באופן סימבולי ומפורש כאחד, מבחר כתביו של באימבאיב הוא הספר הראשון המתפרסם בהוצאת מעין, שהיא המשך מפעל המו"לות המרשים שקדמו לו חוברות שירה דקיקות מאת נמרוד קמר, ואן נויין ומיכל דר. על שירתם של משוררי מעין, ניכרת השפעת הרדיקליות הפואטית של באימבאיב.

קריאה בספרו של באימבאיב מספקת הקשר, בדמות אב מייסד לשירה שעניינה בחול, והעוסקת בפוליטיקה המיידית של אנשים ונשים, החיים בישראל בצמצום וללא גב כלכלי. זו שירה מפעילה, התובעת תשומת לב, התמסרות ורוגע.

ברצוני להמליץ לקוראת בשורות אלו על פרדיגמה לקריאת באימבאיב: להניח את הספר בהישג יד, לשבת על כורסא המאפשרת ישיבה נינוחה, ללגום כוס קפה מחוץ, ולהקשיב בדריכות לדיסק הנלווה לספר, "הלוואי וגודביי". הניחיה לקולו, על מבטאו הכבד, להדריך אותך בקריאה.

הניחיה לחתול להתכרבל בחיקך. זו היא מידת הרוגע הנדרשת לבורגנית-שאני כדי להתמודד עם הכנות ועם הקצב מעוררי החושים של שירת באימבאיב. היד תזדחל אל הספר כשהתודעה תהיה מוכנה לאחוז בו.

הניחיה לשירה הזו לעשות כך כבשלה. צחקי בקול גם כאשר המילים מתארות סיטואציות אשר האני החברתית שלך עלולה לפרש כמעוררות חמלה. קוראת קשובה בשירת באימבאיב תסרב להתפתות להקשרים מידיים, אלא תיצור הקשרים חדשים. זו היא קריאה מפעילה מאין כמותה.

עורכי הספר – **מרחב ישרון ורון סוניס** – נמנים עם מכריו ומוקיריו של באימבאיב. מידת ההשפעה וההערכה שהעורכים רוכשים כלפיו בולטת בדברי ההקדמה לשיריו. הם מאמצים את הפראות הבאימבאית ועושים בה כשלהם, בעודם מרסנים אותה תחת סגנונם האישי.

ישורון מיטיב לתאר את באימבאיב כדמות ספרותית: "אם פתאום יתחילו לעשות פה אמנות שמימית, שסוגדת ליופי הנשגב, אז אני אחזור לחרא ואטען שהוא נפלא, שהוא אנרגיה מעולה ודלק העתיד. ככה אני, זו תכונה טבעית שלי.

תבין דבר פשוט, זו גם הבעיה שלי עם השמאל בארץ: בגדול, אני מסכים כמעט עם כל מה שהם אומרים, אבל תסתכל עליהם, איך אני יכול להיות עם אידיוטים כאלה. המקום שלי זה בית מלון בווינה".

באימבאיב נולד בצ'רנוביץ ב-1956, הגיע לארץ ב-1971, והתיישב בתל-אביב ב-1988. סוניס משתף: "שאלת המניין, המכונה בימינו קאנון, העסיקה אותו. הקאנון ניצב במרכז. היום, משחרב המרכז, עוברים כולם לשוליים. באימבאיב היה דייר ותיק של השוליים. הוא עבר מהנדסת מכונות לאמנות פלסטית, וכשזאת נגדשה פליטים עבר לשירה".

נתן זך, שערך את ספר שיריו הראשון, כתב: "הנה משורר שאינו עובד מטעמי מצפון, ומתגורר עם רעייתו בכרם התימנים דווקא. זהו אמן שכבר העמיד חמישה מיצבים והשתתף בחמש תערוכות, החל מ-Art Forum היוקרתי בירושלים והביאנאלה לפיסול בעין הוד, וכלה במיצגי רחוב. האחרון בהם, מבצע בשם 'מטווח העגבניות', התמקד, אם ניתן לומר כך, במטווח עגבניות מרקיבות שערכו בעלי בסטות בשוק הכרמל בת-אביב במשוררנו ובחברו ושותפו, מיכאל רפפורט, והכול בניצוחם של השניים".

התערוכה "רומן". גלעד רטמן, יונתן לוי, ליאור וטרמן, רותי סלע ושי-לי עוזיאל. גלריה המדרשה בתל אביב (דיזינגוף 34). שעות פתיחה: ב' ה' 12:00 - 19:00, שישי 10:00 - 14:00, שבת 11:00 - 14:00. התערוכה תוצג עד 5 בינואר.

באימבאיב, רומן באימבאיב. הוצאת מעין, 142 עמ', 20 שקל.

פוליטיקלי קורקט / רומן באימבאיב

לְאוֹבְיֵקֵט תִּפְנֶה תְּמִיד פּוֹלִיטִיקָלִי קוֹרְקֵט -
 זוֹל אַךְ הָאֶפְקֵט פִּרְפֵקֵט
 תִּתְחַנֵּן אֶלְיוֹ, גִּלְגֵּל עֵינַיִם, תִּשְׁבַּע
 תִּדְבֵּר פּוֹלִיטִיקָלִי קוֹרְקֵט עִם נְשָׁמָה
 אַךְ אִם תִּגְלֶה פִּי לְאוֹבְיֵקֵט
 יֵשׁ בְּרֹאשׁ שְׂרִידִים שֶׁל אֵינְטֵלֵקְט
 דְּרֵשׁ שִׁיתְנַהֵג פּוֹלִיטִיקָלִי קוֹרְקֵט
 וְתִרְאֶה אֵיךְ הָאוֹבְיֵקֵט נִהְיָ דֶּפְקֵט
 בְּעוֹלָם שֶׁל הַפּוֹלִיטִיקָלִי קוֹרְקֵט
 לֹא קִיָּם אֶפְלוֹ שְׂמִיץ שֶׁל רֶסֶפֶקֵט
 רַק פְּרוֹיֵקְטִים לְאוֹבְיֵקֵטִים
 שְׁעוֹשִׂים מֵהֶם דֶּפְקֵטִים
 הָעֶקֶר שָׁזָה פּוֹלִיטִיקָלִי קוֹרְקֵט

שביתת האחיות: בשבילן וגם בשבילנו

מפגשים וחוגי בית לקראת הבחירות לכנסת

פרדס חנה – ביום חמישי, 13 בדצמבר, בשעה 20:00, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 052-5940625

ירושלים, מוסררה – ביום ראשון, 16 בדצמבר, בשעה 19:30, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 052-5830724

ירושלים, נחלאות – ביום ראשון, 16 בדצמבר, בשעה 21:15, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 052-5830724

חולון – ביום שני, 17 בדצמבר, בשעה 18:00, ח"כ עפר אגבריה ישתתף בכנס בנושא עובדי קבלן, שיתקיים בשפה הרוסית, במכון הטכנולוגי חולון. לפרטים: 052-5940625

ירושלים – ביום שני, 17 בדצמבר, בשעה 19:00, פאנל בחירות בבית הפתוח של הקהילה הגאה (רח' הסורג 2), בהשתתפות ח"כ דב חנין. לפרטים: 052-5830724

ירושלים, רחביה – ביום שני, 17 בדצמבר, בשעה 20:45, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 052-5830724

תל אביב – ביום שלישי, 18 בדצמבר, בשעה 20:00, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 054-4429272

רעננה – ביום רביעי, 19 בדצמבר, בשעה 20:00, מפגש עם ח"כ דב חנין בגלריה 100 (רח' אחוזה 100, מרכז שושן). לפרטים: 052-5940625

לוד – ביום חמישי, 20 בדצמבר, בשעה 19:00, חוג בית עם ח"כ דב חנין ועם מהא אלנקיב, מועמדת חד"ש לכנסת. לפרטים: 054-9462332

מושב אשחר – בשבת, 22 בדצמבר, בשעה 20:30, חוג בית עם ח"כ דב חנין. לפרטים: 050-7518752

ליצירת קשר עם מטה הבחירות של חד"ש, לתיאום חוגי בית ולהתנדבות בקמפיין: 03-6292152

בשבוע שעבר (3.12), פתחו אחיות בתי החולים בשביתה, במחאה על העיכוב במשא ומתן על הסכמי העבודה החדשים ובדרישה לתוספת שכר של 15% ולהגדלת מספר האחיות. השביתה מקיפה את מחלקות האשפוז בבתי החולים, אשר פועלות במתכונת לילה, וכן את אחיות הקהילה של קופת חולים כללית ואחיות בריאות הציבור בבתי הספר ובטיפות חלב. הסתדרות האחיות הודיעה, כי אינה משבשת את הפעילות בבתי החולים הפסיכיאטריים והגריאטריים. הסתדרות האחיות הסבירה, כי במשרד האוצר התחייבו כבר בחודש מרס שבתוך חצי שנה יפתח המו"מ על הסכמי השכר, אך האוצר נסוג מהבטחתו.

לדברי יו"ר הסתדרות האחיות, אילנה כהן: "מדובר במצב חירום לאומי. במשך שנים האוצר לא מקצה משאבים לשיפור משמעותי של תנאי השכר והעבודה של האחיות, ובכך הוביל את מערך האחיות בישראל לסף קריסה. אנחנו מפסיקות להיות פראייריות. הסכמים יש לכבד, ולא יכול להיות שישחקו בנו. מתוך אחריות לא יצאנו למאבק במקביל לרופאים, כדי לא ליצור קטסטרופה".

(המשך בעמוד 6)

מועדון הסרט החברתי הגדה השמאלית

אחד העם 70, תל-אביב

כיבוש זכויות אדם

בחודש דצמבר תוקרן בימי א' בשעה 20:00, סדרת סרטים תיעודיים של יוצרים ישראלים, העוסקים ברמיסת זכויות אדם כתוצאה מהכיבוש המתמשך. הכניסה חופשית.

16.12 – "זרמים קטועים" (2010)

ההשפעה ההרסנית של שליטת הכיבוש במקורות המים של הפלסטינים. היוצרים: אלכסנדר גוצ'מן וגיא דויד. לפני הסרט, דיון בהשתתפות הבמאי גיא דויד.

23.12 – "לראות אם אני מחייכת" (2007)

שש חיילות ישראליות מספרות על תקופת שירותן בשטחים, כחלק ממערכת הדיכוי וההשתקה. במאית: תמר ירום. לפני הסרט, סהר ורדי, סרבנית מצפון שישיבה בכלא שישה חודשים, תרצה על מיליטריזם ופמיניזם.

למיה חסקל

משתתפים באבלך הכבד על מות

אמר

סיעת חד"ש בהסתדרות